

Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές 2023

Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
Δήμος Αγίου Νικολάου - Κοινότητα Ελούντας

Περιπατητική ξενάγηση στον αρχαίο Ολούντα

Κυριακή, 28 Μαΐου 2023

09:30

Συνάντηση: Κτίριο Χιόνας, στις Αλυκές

Διαδρομή Ξενάγησης: Πόρος - Μελισσός - Πόρος

Εκτιμώμενος χρόνος επιστροφής: 12.00 / Συνολική διαδρομή 4 χλμ.

Ξεναγεί ο αρχαιολόγος της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων: Θεοτόκης Θεοδούλου

Μην ξεχάσετε: Καπέλο, νερό, κατάλληλα παπούτσια, αντηλιακό

Η Κρητική πόλη του αρχαίου Ολούντος, τα λείψανα της οποίας εντοπίζεται στον ισθμό του Πόρου, στον κόλπο της σημερινής Ελούντας, βρισκόταν στο ένα από τα δύο μεγάλα φυσικά λιμάνια της βόρειας ακτής της Κρήτης (κόλποι Σούδας και Ελούντας). Από τις αρχαίες πηγές συνάγεται ότι επρόκειτο για οργανωμένη και εξωστρεφή πόλη, στην οποία υπήρχαν οι γνωστές δομές οργάνωσης των Κρητικών πολιτειών. Με το πλεονέκτημα ασφαλών αγκυροβολίων σχεδόν για όλους τους καιρούς, αποτέλεσε σημαντικό σταθμό στο ναυτικό δρομολόγιο που διέπλεε από βόρεια την Κρήτη και επικοινωνούσε με τα νησιά των Κυκλάδων και του Ανατολικού Αιγαίου.

Οι σποραδικές σωστικές ανασκαφές στην ευρύτερη περιοχή του κόλπου και ιδιαίτερα στην περιοχή των Αλυκών και του Πόρου, στο σημείο όπου ενώνεται η χερσόνησος της Κολοκύθας με την Κρήτη, δείχνουν τη χρήση του χώρου ήδη από τα προϊστορικά χρόνια. Η πόλη βρίσκεται σε ιδιαίτερη ακμή στα ιστορικά χρόνια μέχρι και την πρώτη βυζαντινή περίοδο, οπότε εγκαταλείπεται και πιθανότατα ξεκινά η βύθισή της εξαιτίας γεωλογικών αιτίων.

Η υποβρύχια γεωαρχαιολογική έρευνα της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας, από το 2017 μέχρι το 2021 διερεύνησε και αποτύπωσε τα κατάλοιπα που βρίσκονται βυθισμένα στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή του κόλπου της Ελούντας και των ακτών του.

Η προτεινόμενη δράση περιλαμβάνει την περιήγηση από το σημείο των Αλυκών, στον Πόρο, μέχρι τον κόλπο του Μελισσού στα δυτικά της ομώνυμης χερσονήσου (Νησί), όπου εντοπίζονται βυθισμένα κτιριακά κατάλοιπα, τμήμα αρχαίου πύργου, ως επίσης και θεμέλια βυζαντινής βασιλικής. Η διαδρομή συνδυάζει το πολιτιστικό με το απaráμιλλο φυσικό περιβάλλον της Ανατολικής Κρήτης και του Κρητικού Πελάγους, ενώ στη διαδρομή είναι ορατά πλήθος στοιχείων παραδοσιακών δομών (ξερολιθιές, αλώνια, καλντερίμια, κλπ.).